

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. VII. Deuotio in horis canonicis persoluendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

DEVOTIO IN HORIS CANONICIS persolvendis.

IN DICTIS IN PROXIMO capite de perfecta attentione in dicendo Officio Divino procuranda, intelligi potest quod spectat ad tertium illum orandi actum, quem vocamus Deuotionem, ad eam commendatam à Pontificibus & Conciliis in dicendo Officio Divino. Quæ Deuotio est donum Spiritus S. qui Diuinis suis inspirationibus mittere solet in voluntatem bonos aliquos & pios affectus; & in intellectum aliquas illustrationes, quæ sunt eorum causæ: & ex vtriusq; accenditur ignis amoris, ac deuotionis copiosioris: Ex parte tamen nostra (vt ait S. Thomas) eadem deuotio oriri solet ex duabus perfectis cognitionibus: Dei scilicet, & nostri ipsorum. Cognitio Dei complectitur omnes considerationes eius magnitudinum, & perfectiones eiusdem operum & Beneficia naturalia & supernaturalia; præterita, præsentia, & futura; generalia, & cuiusque specialia. Cognitio nostri ipsorum complectitur considerationes nostrarum miseriarum, quas habemus ex nobis ipsis in corpore & anima; nostrarum culparum & pœnarum, temporalium & æternarum.

Et vtraque consideratio mutuo se iuuat ad producendos affectus amoris, laudis, gratitudinis, humilitatis, doloris de peccatis, & alios multos, quibus Diuinum officium est plenum. Quod est quasi fodina quædam cœlestium meditationum, & affectionum: modò adsit perititia ac dexteritas ad eas eruendas: estque magni momenti eam habere. Hæ enim duæ res, quasi duæ sunt alæ, quas Dauid appellat *pennas columbae*, mansuetæ quidem, sed velocis ad volandum, quibus orantis cor fugit strepitum & tumultum internum, quem adferunt distractiones, curæ, & passionis inordinate: seque *elongat* à rebus omnibus, quæ interiùs ipsum turbant, & inquietum reddunt; & recipit se ad quietem & solitudinem spiritus: vbi possit orare, legendo vel cantando cum pace, tranquillitate, & læticia: quia Deus illud *abscondit in abscondito faciei sue à conturbatione hominum*, quæ non potest eò accedere. Et sic perfecte adimplet, cum orat, quod Psalmista ad eò seriò commendat dicens: *Introite in conspectum Domini cum læticia, & psallite ei cum exultatione; c delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui.* Non dicit: dabit tibi petitiones oris tui; sed cordis: in quo utique est deuotio, quæ causa est læticia; & orare nos facit, vt oportet.

Hæc deuotio est duplex: quædam appellatur substantialis, & consistit in promptitudine voluntatis, ad peragendum hoc opus, quo Deus hono-

2. 2. 2. 2. 4.

a Psal. 54. 7.

b Psal. 30. 21.

c Psal. 3. 6. 4.

I

d Cor. 9. 7.

retur: ex quo procedit vt non oretur cum repugnantia, auersione, aut tædio: quasi res sit grauis: proluxa, ac tædiosa: sed cum voluptate, & letitia, iuxta illud quod S. Apostolus dixit de eleemosyna, vt d non fuerit ex tristitia aut ex necessitate: bilarem enim datorem diligit Deus. Partum certe deuotus censetur esse, qui orat cum tristitia; & ex mera necessitate, qui videt se teneri sub præcepto obligante ad culpam lethalem. Qui enim perfecte deuotus est, ad eò generosa & ingenua orat voluntate, vt etiam si leuera ad eò necessitas eum non premeret, oraret tamen: vt tali oblatione honor & gloria Deo deferretur. Nec afficitur tædio quòd officium sit prolixum; quia id totum reputat modicum, comparatum cum eo, quo tantum Dominus est dignus. Quo tamen non obstante, euenit aliquando, quod ipse Christus Dominus dixit iis, qui tempore orationis dormiebant: Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. non enim repugnat; quòd voluntas sit prompta, corpus autem defatigetur, aut torpeat; & stulta vagaque imaginatio disfluat; & rebelles appetitus suas proferant passiones & turbationes: quibus tamen omnibus sese voluntas opponit, & resistit, quomodo potest: quod si faciat, non læditur ab eis.

c Mat. 26. 41.

2.

ALTERA deuotio est sensibilis, tenera valdeque affectuosa: quæ consistit in affectibus dulcibus & iucundis, quos tribuit Deus, cum lacrymis ac sensibus teneris, de mysterijs Diuinis, aut proprijs nostris miseris. Quæ sensum deducitur ex profunda huiusmodi rerum consideratione: earum præcipuè quasi plures continet oratio. Et hæc est magni momenti, magnique fieri debet, ad persoluendum Officium cum suauitate & utilitate: quam proinde omnes deberent procurare: vt insigne hoc opus maiori cum perfectione facerent. Ita suadet S. Gregorius, explicans moraliter oblationem f. Anna matris Samuelis, cum obtulit filium suum Deo. Et similitulit tres vitulos, quorum vnum immolauit: & tres modios farina, & amphoram vini. Vituli, ait hic Sanctus, sunt laudes Dei, quas canimus, aut ore oramus: de quibus dixit Oseas Propheta: g Tollite vobiscum verba, & conuertimini ad Dominum: & dicite ei: omnem aufer iniquitatem, accipe benedictionem quod tibi adferemus: & reddemus vitulos laborum nostrorum, hoc est Diuinas laudes, quod Sacrificium magis Deo placet, quàm vitulorum. Dicit autem, fuisse tres vitulos, ad significandum, eos offerri tribus Diuinis Personis, reddendo eis gloriam pro infinita cuiusque illarum excellentia. Addit tamen: vnum tantum vitulum fuisse immolatum: ad significandum, tres Personas esse vnum Deum; cui propter vnicam Diuinitatem & infinitam eius excellentiam Sacrificium offertur. Sed quis, inquit, & quanta erit laus: si deuota non sit? & quantum valebit verbum exterius, si deuotio desit interior? Propterea inquit, cum tribus vitulis obtulit etiam Anna tres modios farina, ad significandum, debere

f. Reg. 1. 24 in eum locum.

g Oseas 14. Idem S. Hierony.

cum laudibus linguæ coniungi deuotionem, quæ est spiritus refectio. Nā sine farina vitulum offert, qui in Dei laudibus verba quidem edit, sed mente vaga, quæ loquitur, non intendit. Feruens autem iustus sicut res offert vitulos, ita etiam tres offert modios farinæ: nam quantum offert de exteriori, tantum offerre debet de spiritu interiori.

CVM autem Canonica Horarum recitatio tres habeat præcipuas partes Psalmos scilicet Hymnos, Cantica cum suis antiphonis, Lectiones longiores & breuiore cum Responsoris; & Collectas siue Orationes cū varijs versiculis: idē qui hæc orat, auditue, debet internè offerre Deo tres præcipuos actus, quos S. Bernardus tres panes appellat: panem scilicet veritatis, Charitatis, & Fortitudinis. Panis veritatis sunt Meditationes, & considerationes mysteriorum diuinorum, quæ intellectum illustrant, & alunt. Panis Charitatis sunt affectus interni contritionis, & doloris peccatoris, amoris Dei & proximorum, cum omnium virtutum desiderijs, quæ sunt voluntatis alimentum. Panis Fortitudinis sunt affectus tolerandi aduersa ad imitationem Christi Domini N. ad obediendum sanctissimæ eius voluntati, & legem seruandam; & nominatim labores, ipsi Diuino officio annexos: his enim affectibus debilis caro corroboratur, vt obedire, & sequi possit spiritum. Hi omnes affectus, & pia proposita deduci debent ex prædictis tribus partibus ipsius officij: quas decet eisdem cimitari. Quamuis Panis veritatis magis in particulari deducatur ex lectionibus; Charitatis, ex Psalmis; Fortitudinis, ex orationibus, quæ animum & vires impetrant ad bona opera præstanda. Et quemadmodum Anna cum tribus vitulis & tribus modijs farinæ obtulit etiam amphoram vini: ita Orationi Officij adiungi debet h. *vinum quod lætificat cor hominis vt sit gaudium, & lætitia spiritualis, & feruor spiritus, qui est proprius inflammatus amoris Dei effectus.* Si verba Dei (inquit S. Gregor.) laudando vel orando profertentes, hilarescimus, dum intelligentiæ miscemus gaudium illius vini quod lætificat cor hominis: amphoram farinæ sociamus: tunc enim cor redditur, etiam eloquens ad loquendum cum Deo, vt oportet. Nam vt S. Bernardus dixit: feruor deuotionis est animæ lingua, qua nouit aptè loqui cum verbo Diuino: si autem deuotio desit, manet anima quasi muta. Nam etsi externa verba ore profert: cor tamen est quasi non loqueretur: neque enim sentit neque attendit, quid dicat; & ita orat nullo spirituali gustu percepto: Ac propterea Psalmista dixit: *Psallite sapienter, spiritu degustando dulcedinem in ipso Psalmo contentā.* Nam cibus, inquit, in ore, & Psalmus in corde sapit. Et quemadmodum necesse est cibum dēribus conterre, vt sapor eius percipiatur: ita ruminandus & penetrandus est Psalmorum, & orationum sensus, & non ita integræ deglutientiæ; vt spiritualis dulcedo, quæ in eis later, percipiatur. Quemadmodum enim mel est intra ce-

Serm. 3. de Rogation.

h. Psalm. 103. 15.

i. Psalm. 46. 8. Serm. 7. in Cantic.

ram in ipso fauo: ita deuotio est sub cortice litterarum, & externi verbi. Et qui corticem absque spiritu deglutit, non gustum percipit, sed cruciatum quasi solam ceram faui quis gustaret, expresso omnino melle, quod intus fuerat. Denique non sine causa (ait S. Gregorius) fieri hic mentionem mensuræ, qua farina & vinum offeruntur: significatur enim, intelligentiam, deuotionem, ac dona Dei participari in pondere & mensura. Quare unusquisque offerre debet Deo Domino nostro opera sua, & ea quæ orat cum mensura spiritus quem habet: quamuis studere deberet, vt ea esset magna, non opposito impedimento vllò Diuinæ liberalitati: cum ipse Dominus dicat: *Et dilata os tuum & implebo illud*: quasi dicat: si os tuum dilataueris, magna cum fide & fiducia desiderans ac petens, ego illud implebo, faciet te votorum tuorum compotem. Cum igitur munus nostrum sit Horas Canonicas orare: aperiamus ac dilatemus os nostri spiritus, feruentibus affectibus optantes summam nos deuotione & feruore repleri: vt nos Deus adiuet; quod possumus, quod optamus obtinere: implentes hoc orationis præceptum maxima, qualicebit, perfectione. Praxis huius deuotionis modus hoc effectus ex Diuino ipso officio deducendi, ponetur vltimo huius tractatus capite.

11. *Psal. 80.*

CAPUT VIII.

TEMPVS ET LOCVS AD SEPTEM HORAS CANONICAS

legendas vel cantandas accommodatum situmq; corporis ac modestia in orando seruanda.

VE ADMODVM virtutes vim suam & excellentiam eo magis ostendunt, quò materia circa quam versantur præstantior est aut difficilior: ita virtus obedientiæ, cuius est Prælatorum præceptis obtemperare, merito debet amplius eminere in explendo Horarum Canonicarum præcepto; idque propter finis & materiæ in qua versatur præstantiam, & ob operis difficultatem: quod est maximum rerum omnium, quas Ecclesia suis Ministris vniuersim imponit & commendat. Nam præter difficultatem trium interiorum actuum, quos indicauimus: multæ sunt aliæ conditiones ac circumstantiæ, quæ proprias habent difficultates, vt sensim explicabitur.

§. I. *Circumstantia temporis.*

PRIMUM itaque, præceptum hoc non est sicut cætera, quæ obligant tantum certis anni temporibus, aut aliquo Hebdomadæ die: sed obligat quotidie, & perpetuò vsque ad ipsam mortem: nisi grauis aliquis morbus, aut legitima alia causa earum, quas Doctores

signifi-